

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul de Istorie în Limba Maghiară
1.4 Domeniul de studii	Istorie contemporană și Relații Internaționale
1.5 Ciclu de studii	Masterat (MA)
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Istorie contemporană și Relații Internaționale

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Rezistența anticomunistă în Europa de Est HMM 4432						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector univ. dr. LÖNHÁRT Tamás						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lector univ. dr. LÖNHÁRT Tamás						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	196	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					24
Tutoriat					14
Examinări					4
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		84			
3.8 Total ore pe semestru		56 fiz./196. conv.			
3.9 Numărul de credite		7			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Realizarea cursului - vizualizarea unor documente, statistici, modele, fotografii și filme documentare digitalizate - necesită folosirea unui calculator și videoproiector.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Realizarea semnalelor necesită pentru prezentarea rezultatelor aportului individual al studenților (prezentarea referatelor) și vizualizarea unor documente, statistici, modele, fotografii și filme documentare digitalizate folosirea calculatorului și al unui videoproiector.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• Asimilarea și utilizarea conceptelor specifice domeniului • Utilizarea instrumentelor de cercetare socială • Capacitatea de a proiecta și implementa un proiect de cercetare • Capacitatea de a colecta date • Capacitatea de a analiza și interpreta datele
Competențe transversale	• Munca în echipă • Dezvoltarea gândirii critice • Vorbitul în public și abilitați de prezentare • Analiza și sinteza • Competențe digitale

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• În acest curs analizăm, pe baza istoriografiei, mărturiilor memorialistice și de „istorie orală”, realizate și editate în ultimul timp, fenomenul rezistenței anticomuniste din Europa de Est. Momentele de vârf ale acestei istorii-1956, 1968, 1977, 1980-1981, 1987, 1989- sunt completate de analiza formelor de contestare și dizidență din sânul regimului- grupări dizidente, interpretările revizioniste, filiere și grupări intelectuale, literatura „samizdat”, dar și încercarea de coagulare a unor structuri și organizații reprezentative intelectuale și muncitorești, ce erau tot atâtea forme de contestare a autorității unice a statului totalitar comunist. • Metoda analizei comparative, precum și studiile de caz vin să aprofundeze cunoașterea dimensiunii reale, la nivel local și regional, al acestui fenomen ce a cuprins diferitele nivele și grupări socio-profesionale ale societății din Europa de Est.
7.2 Obiectivele specifice	• Pornind de la prezentarea naturii regimului comunist totalitar, al dimensiunii represive și coercitive al acestui regim, instaurat în statele din Estul Europei după Al Doilea Război Mondial, am structurat prezentarea rezistenței față de comunism urmărind diversele forme și evoluția diacronică a acestui fenomen, ce se integrează într-o analiză amplă a realităților perioadei comunismului est-european: rezistența armată, fenomenul rezistenței față de colectivizarea agriculturii la sate, activitatea bisericilor și elitelor culturale, „rezistența prin cultură”, dizidențele, revizionismul comunist, anticomunismul și diferitele forme de protest și contestare de către elita intelectuală, revoltele, grevele și organizarea unor structuri reprezentative autentice de către muncitorime - care erau tot atâtea forme de contestare a autorității unice a statului totalitar comunist. Încheiem cursul cu analizarea cauzelor prăbușirii regimului comunist în 1989 și premisele noilor realități socio-politice contemporane.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
I. Introducere: Instaurarea și consolidarea regimului comunist în statele Europei de Est.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	- Cuvinte cheie / concepte: Europa de Est, sistem politic, regim politic, democrație, autoritarism, dictatură, totalitarism; socialism, social-democrație, comunism, Comintern, republica sfaturilor, ilegalitate, acțiuni subversive; front popular, coaliție, antifascism, rezistență, guvern în exil, ocupație, colaboraționism; eliberare, ocupație sovietică, Conferința de la Teheran, „Acordul de la Moscova” dintre Churchill și Stalin, Conferința de la Ialta, sovietizare, instaurarea regimului comunist, război rece, Cortina de Fier; Comisia Aliată de Control, coaliție, „tovarăși de drum”, organizații de masă, republică populară, democrație populară, dictatura proletariatului, partid unic muncitoresc, lovitură de stat, sistem represiv, partid-stat, economie de stat planificată, inginerie socială, revoluție-contrarevoluție, consolidare, stagnare.
II. Rezistența armată în perioada instaurării și consolidării regimului comunist în statele Europei de Est.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	- Cuvinte cheie / concepte: ocupație sovietică, sistem represiv comunist, rezistență armată, guvern în exil, program național, partide țărănești, societăți preponderent agrare, rețele de aprovizionare, acțiunile armate împotriva rezistenței, speranța ajutorului american, forme de colaborare a societății locale cu rețelele de rezistență armată, Armija Krajowa, „Sumanele negre”, grupările de rezistență armată din Munții Carpați (Munții Făgăraș, Apuseni, Banatului).
III. Elitele politice și culturale tradiționale și totalitarismul comunist în Europa de Est: marginalizare și presiune.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	- Cuvinte cheie / concepte: elite politice tradiționale, elite culturale, noua linie a politicii culturale a regimului democrației populare, cultură populară și cultură proletară, proletcultismul, modelul sovietic, avatarurile identității naționale și regimul comunist, dizidență, cercuri culturale, „cazuri” de marginalizare și coerciție (Constantin Noica, Ion Pillat, Petre Țuțea, Lucian Blaga), folosite de regimul comunist pentru trasarea obiectivelor și limitelor noii politici culturale, anihilarea vechii rețele ale elitei culturale, noua intelighenție și nomenclatura, sistemul penitenciarelor și taberelor de muncă.
IV. Rezistența bisericilor tradiționale din Europa de Est față de totalitarismul comunist.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	- Cuvinte cheie / concepte: materialism dialectic, ateism, religia și ideologia comunistă, stat și biserică în perioada comunistă: cazul Bisericii Ortodoxe, Greco-catolice și Romano-catolice din Europa de Est, Cardinalul Wyszynski, Boleslaw Piasecki și mișcarea „Pax”, Cardinalul Mindszenty, Episcopul Márton Áron, preoți și culte persecutate, mișcarea pentru pace în cadrul bisericilor tradiționale în regimurile comuniste din Europa de Est, Biserica Romano-catolică și rezistența anticomunistă, contactele cu nuclee ale societății civile, politica Vaticanului față de regimul comunist din statele Europei de Est: de la Ostpolitik la rolul Papei Ioan Paul al II-lea.
V. Societatea rurală și rezistența față de colectivizarea agriculturii.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	- Cuvinte cheie / concepte: legăturile dintre lumea rurală și rezistența armată față de comunism, reformă agrară, cooperative, SMT, GAC, campania împotriva „kulacilor”, colectivizarea agriculturii, forme de rezistență față de colectivizare, măsuri coercitive și represive, deportare și încarcerare.
VI. Dizidență și revizionism în cadrul partidelor comuniste din Europa de Est.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	- Cuvinte cheie / concepte: : lupte pentru putere, nomenclatură, fracționarism, dizidență, deviere de dreapta și de stânga, „titoism”, Cominformul și ziarul „Pentru pace trainică, pentru democrație populară”, Jdanov și concepția

		privind cele două tabere, procese politice, campania împotriva „titoismului” (procesul slansnsky, Rajk, Dimitrov, etc.), procesul „halatelor albe”, grupul Pauker-Luca-Teohari, surse de legitimitate, revizionism, lichidatorism, Gomulka și Partidul Unic Muncitoresc din Polonia, lichidarea lui Lucrețiu Pătrășcanu, izolarea lui Miron Constantinescu, Iosif Chișinevski, Constantin Doncea, cultul personalității.
VII. Efectele și limitele „dezghețului” și „destalinizării”. Dezbaterile politice din Europa de Est, 1953-1956.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	- Cuvinte cheie / concepte: „dezgheț”, rezolvarea conflictului sovieto-iugoslav, Hrușciov și ofensiva diplomatică sovietică, revolta din Berlin din iunie 1953, Tratatul de la Varșovia, reforme și restructurare guvernamentală în Ungaria: primul guvern Nagy Imre, Cehoslovacia și rezistența la valul de reformare, Gheorghiu-Dej și practica guvernării colective, Congresul al XX-lea al PCUS, „destalinizare”, cultul personalității, „greșeli” în edificarea socialismului, un nou val de reforme.
VIII. 1956 și „exemplul polonez”: De la revoltă la reformă.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	- Cuvinte cheie / concepte: Congresul al XX-lea al PCUS, „destalinizare”, clivaje sociale și economice, revolta din Poznan, guvernul Gomulka, reforme economice și efecte sociale, deschiderea culturală, Tratatul de la Varșovia, presiunea sovietică, limitele reformelor.
IX. Revoluția maghiară din 1956 și ecourile din Europa de Est.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	- Cuvinte cheie / concepte: stalinism, restaurare, dezbaterile cercului Petőfi, manifestație de simpatie cu Polonia, revoltă, guvern Nagy Imre, insurecție armată, intervenție sovietică, programele revoluționarilor, activitatea de guvernare, consolidare, pluralism, independență, neutralitate, ieșirea din tratatul de la Varșovia, a doua intervenție, rezistența armată, sfaturi muncitorești, represiune și consolidarea regimului comunist, emigrație, execuții și încarcerări, ajutorul dat regimului Kádár de partidele frățești, refugierea guvernului Nagy la ambasada iugoslavă, răirea și detenția la Snagov, procesul și executarea membrilor guvernului Nagy Imre, situația și reacția minorității maghiare din România, ecoul revoluției maghiare în societatea română, demonstrații de simpatie în Polonia și Occident, Iugoslavia și revoluția din Ungaria din 1956, Hrușciov și conflictul cu gruparea conservatoare din PCUS.
X. 1968: „Primăvara de la Praga”. Experimentul „socialismului cu față umană” și intervenția forțelor militare a Tratatului de la Varșovia în Cehoslovacia.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	- Cuvinte cheie / concepte: „Socialism cu față umană”, „primăvara de la Praga”, o nouă interpretare a marxismului, revizionism, intervenție și „doctrina suveranității limitate”, participare și distanțare- atitudinea statelor din Europa de Est față de intervenția Tratatului de la Varșovia în Cehoslovacia în 21-22 august 1968, eșecul ferormării comunismului, stagnare, anchilozarea sistemului.
XI. Contestarea regimului comunist și (re)nașterea societății civile: dizidență, elite intelectuale și discursul privind respectarea drepturilor omului în Europa de Est.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	- Cuvinte cheie / concepte: Conferința privind Securitatea și Cooperare din Europa, Actul final de la Helsinki, tematica drepturilor omului, Charta 77 și germenii societății civile din Cehoslovacia, intelectualitatea poloneză și formarea KOR, dizidență, literatura „samizdat”, intelectualitatea maghiară și literatura contestatară față de regimul comunist (Bibó István, Illyés Gyula, Konrád György, Lengyel László), intelectuali contestatari și dizidenți în România (Paul Goma, Mircea Dinescu, Ana Blandiana, Radu Tudoran, Doina Cornea, etc.).
XII. Contestarea regimului comunist de către clasa	Prelegerea participativă,	- Cuvinte cheie / concepte: stagnare, sistem centralizat de alocare și gestionare a bunurilor și valorilor, economie

muncitoare în Polonia și România anilor 1977-1987.	expunerea, exemplificarea	planificată de stat, rețehnologizare, datorii de stat, creșterea prețurilor, probleme sociale, revoltă muncitorească, societate civilă, KOR, dizidență, intelectualitate contestatară, Lech Walesa și sindicatul liber „Solidarnosc” („Solidaritatea”), generalul Jaruzelski și introducerea „stării de urgență”, papa Ioan Paul al II-lea, biserica romano-catolică din Polonia și germenii (re)nașterii societății civile, greva minerilor din Valea Jiului, Calciu Dumitreasa, încercarea de organizare a unui sindicat liber în România, revolta muncitorească din Brașov (1987), sistematizare și „alimentația științifică”, regimul Ceaușescu, represiune, dislocare. Încarcerare, domiciliu forțat.
XIII. Forme de rezistență, protest și dizidență în Uniunea Sovietică.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	- Cuvinte cheie / concepte: Gulag, tabere de muncă, stagnare, dizidență, literatură „samizdat”, contestatari și ecoul extern, Soljenițin și premiul Nobel, Saharov și critica regimului comunist sovietic, acte de protest anticomunist și fenomenul Bukovski.
XIV. Revoluțiile din 1989 și prăbușirea regimului comunist în Europa de Est.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	- Cuvinte cheie / concepte: stagnare, încercare de reformare, „glasnost”, „perestroika”, datorii naționale, criza sistemului, societate civilă, revirimentul naționalismului etnic, problema independenței statelor baltice, intervenție militară și a forțelor de securitate sovietice, prăbușirea Zidului Berlinului, unificarea germană, problema retragerii militare sovietice din Europa de Est, dialog, masă rotundă, tranziție pașnică, alegeri libere, „revoluția de catifea”, drepturile omului, Forum Civic, revoluție, război interetnic, lovitură de stat, implozie, dilemele dezvoltării culturii politice democratice, pluraliste, a societății civile și economiei de piață în perioada post-comunistă.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
I. Introducere: Instaurarea și consolidarea regimului comunist în statele Europei de Est. Abordări teoretice, modele, concepte, studii de caz.	Problematizarea, exemplificarea, dezbaterile.	- Teme de referat și dezbateri: 1. Procesul de instaurare a regimului comunist: gradualitate și strategii diferențiate. 2. Iugoslavia lui Tito: un model diferit. 3. Impactul loviturii de stat din Cehoslovacia anului 1948. 4. Stat și societate în perioada de tranziție spre regimul comunist.
II. Rezistența armată în perioada instaurării și consolidării regimului comunist în statele Europei de Est. Studii de caz: Polonia și România.	Problematizarea, exemplificarea, dezbaterile.	- Teme de referat și dezbateri: 1. „Armija Krajowa”: un fenomen important al istoriei polone și est-central-europene. 2. Programe, identități și afiliere politice ale grupărilor de rezistență armată din România. 3. Mișcarea de rezistență din Ungaria de Est în anii 1948-1953: legăturile cu populația civilă, rețele de aprovizionare, tehnici de organizare și

		comunicare.
III. Elitele politice și culturale tradiționale și totalitarismul comunist în Europa de Est: marginalizare și represiune.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	-Teme de referat și dezbateră: 1. Elitele tradiționale și planurile de inginerie socială a regimului comunist din Europa de Est. 2. Noul sistem educațional și politica culturală comunistă: deznaționalizare, selectarea după „originea socială” și „lupta de clasă”. 3. Grupuri culturale dizidente și politica marginalizării și represiunii, promvat de regimul comunist în Europa de Est.
IV. Rezistența bisericilor tradiționale din Europa de Est față de totalitarismul comunist.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	- Teme de referat și dezbateră: 1. Relația dintre Biserica Romano-Catolică și regimurile comuniste din Europa de Est (1948-1956). 2. Problema relației dintre Biserica Ortodoxă și Biserica Greco-Catolică din România, desființată oficial în anii regimului comunist (1948-1989). 3. Papa Ioan Paul al II-lea și rezistența anticomunistă în Europa de Est (1978-1989) 4. Bisericile protestante și regimul comunist din Europa de Est.
V. Societatea rurală și rezistența față de colectivizarea agriculturii.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	- Teme de referat și dezbateră: 1. Societățile agrare și lumea rurală în anii instaurării și consolidării regimului comunist: Impactul reformelor agrare din Europa de Est (1945-1948). 2. Colectivizarea agriculturii: revolte și forme de rezistență ale țăranimii. 3. Măsuri coercitive și represive în vederea realizării colectivizării agriculturii în România (1949-1962).
VI. Dizidență și revizionism în cadrul partidelor comuniste din Europa de Est.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	- Teme de referat și dezbateră: 1. Cauzele și efectele conflictului dintre Tito și Stalin. Campania împotriva „titoismului” și procesele politice din Europa de Est. 2. Dizidențe, deviaționism și lupta diferitelor fracțiuni pentru putere: Studii de caz- România și Ungaria (1947-1954). 3. Efectele procesului Rajk asupra structurării relațiilor politice din Europa Centrală și de Est.
VII. Efectele și limitele „dezghețului” și „destalinizării”. Dezbaterile politice din Europa de	Problematizarea, exemplificarea,	- Teme de referat și dezbateră: 1.Revolta din Berlinul de Est din iunie

Est, 1953-1956.	dezbateră.	1953. Cauze și desfășurare. 2. „Dezghetu” și reformele din Europa de Est. Studiu de caz: primul guvern Nagy Imre. 3. Grupări și cercuri de dezbateră privind reformarea sistemului comunist. Studiu de caz- filozoful marxist Lukács György, Cercul Petőfi din Ungaria și grupul Nagy Imre.
VIII. 1956 și „exemplul polonez”: De la revoltă la reformă.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	- Teme de referat și dezbateră: 1. Semnificația raportului secret prezentat de Hrușciiov la ședința cu ușile închise a Congresului al XX-lea al PCUS. 2. Revolta din Poznan și reacția regimului comunist din Polonia. 3. Gomulka și „calea poloneză”: evoluția modelului polonez din octombrie 1956 până în septembrie 1968.
IX. Revoluția maghiară din 1956 și ecourile din Europa de Est.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	- Teme de referat și dezbateră: 1. Cauzele izbucnirii revoluției din 1956 din Ungaria. 2. Programele revoluției maghiare: chestiunea reintroducerii pluralismului politic și a neutralității statului maghiar. 3. Decizia și efectele politice ale intervenției armate sovietice împotriva revoluției maghiare din 1956. 4. Ecouri ale revoluției din 1956 în societatea din România. 5. Aportul regimurilor comuniste est-europene în vederea reinstaurării totalitarismului comunist în Ungaria după revoluția din 1956.
X. 1968: „Primăvara de la Praga”. Experimentul „socialismului cu față umană” și intervenția forțelor militare a Tratatului de la Varșovia în Cehoslovacia.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	- Teme de referat și dezbateră: 1. Revizionismul marxist, intelectualitatea și „scrisoarea celor 2000 de cuvinte”. 2. Conducerea partidului comunist slovac și „socialismul cu față umană”. 3. Obiectivele și limitele politicii de deschidere și reformare. Intervenția sovietică și „doctrina suveranității limitate”: participarea și reacțiile diferențiate a unor state din Europa de Est.
XI. Contestarea regimului comunist și (re)nașterea societății civile: dizidență, elite intelectuale și	Problematizarea, exemplificarea,	- Teme de referat și dezbateră: 1. „Noua clasă”: intelectualitate și regim

discursul privind respectarea drepturilor omului în Europa de Est.	dezbateră.	politic în Europa de Est al perioadei 1968-1989. 2. Tematica drepturilor omului în literatura dizidenței anilor 1970'-1980'. 3. Formarea grupărilor civice și politice contestatate în ultimul deceniu al regimului comunist în Europa de Est. Forme de disidență politică și protest în România regimului Ceaușescu.
XII. Contestarea regimului comunist de către clasa muncitoare: geneza sindicatului liber „Solidaritatea”(1977, 1980-1981), greva minerilor din Valea Jiului (1977) și revolta muncitorilor din Brașov (1987).	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	- <i>Teme de referat și dezbateră:</i> 1.Sindicatul liber „Solidaritatea“, KOR și Biserica Romano-Catolică: piloanele mișcării contestatate poloneze împotriva regimului comunist. 2. Revolte muncitorești în România regimului Ceaușescu. 3. Generalul Jaruzelski și introducerea „stării de urgență” în Polonia: regimul comunist între anchilozare și prăbușire / (re)nașterea și rezistența societății civile.
XIII. Forme de rezistență, protest și dizidență în Uniunea Sovietică.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	- <i>Teme de referat și dezbateră:</i> 1.GULAG: Opera lui A. Soljenițin și problema sistemului concentraționar sovietic. 2. Andrei Saharov și critica intelectualilor față de regimul condus de Brejnev. 3. Fenomenul Bukovski: anticomunism consecvent în Uniunea Sovietică și în postcomunism.
XIV. Revoluțiile din 1989 și prăbușirea regimului comunist în Europa de Est.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	- <i>Teme de referat și dezbateră:</i> 1. Intelectualitate contestatară, societate civilă, masă rotundă: modelul tranziției pașnice din Polonia și Ungaria. 2. Vaclav Havel, Forumul Civic și „revoluția de catifea” din Cehoslovacia. 3. Revoluția din 1989 din România: revoltă populară, revoluție, lovitură de stat? Discursuri și dezbateri post-1989. 4. Începuturile tranziției din Bulgaria: „lovitura de palat” din 1989 și noua elită postcomunistă. 5. Intelectualitatea, nomenclatura și naționalismul etnic în Iugoslavia: discursuri identitare naționale concurente, conflict interetnic și

Bibliografie:**A. Bibliografia obligatorie:**

1. Rothschild, Joseph, **Întoarcerea la diversitate. Istoria politică a Europei Centrale și de Est după Al Doilea Război Mondial**, Ediția a II-a, București, Editura Antet, CEU Press, 1997. [BCU, Biblioteca Facultății de Istorie și Filosofie]
2. Berend T. Iván, **Central and Eastern Europe 1944-1993. Detour from periphery to the periphery**, Cambridge University Press, 1998. [BCU]
3. Tismăneanu, Vladimir, **Reinventarea politicului. Europa Răsăriteană de la Stalin la Havel**, Iași, Editura Polirom, 1999. [BCU, Biblioteca Facultății de Istorie și Filosofie]

4. Michnik, Adam, **Scrisori din închisoare și alte eseuri**, Iași, Editura Polirom, 1997. [BCU, Biblioteca Facultății de Istorie și Filosofie]
5. Havel, Vaclav, **Viața în adevăr**, București, Editura Univers, 1997. [BCU]
6. Szelényi Iván, **Új osztály, állam, politika**, Budapest, Európa Könyvkiadó, 1990. [Biblioteca Societății Muzeului Ardelean- EME]

B. Bibliografia opțională:

1. **The Establishment of Communist Regimes in Eastern Europe, 1944-1949**, Edited by Naimark, Norman and Gibianski, Leonid, Westview Press, 1997 [Biblioteca Facultății de Politologie]
2. Hankiss Elemér, **Kelet-európai alternatívák**, Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1989. [Biblioteca Societății Muzeului Ardelean- EME]
3. Milosz, Czesław, **Gândirea captivă. Eseu despre logocrațiile populare**, București, Editura Humanitas, 1999. [BCU]
4. Tismăneanu, Vladimir, **Fantoma lui Gheorghiu-Dej**, București, Editura Humanitas, ediția a 2-a, 2008. [BCU]
5. Ötvös István, **Koncepcióváltások. A Rajk-per katonai vonala**, Máriabesnyő-Gödöllő, 2012. [Biblioteca Facultății de Istorie]
6. Ambrus János, **A Lukács-vita (1949-1951)**, Budapest, Múzsák Közművelődési Kiadó, 1985. [Biblioteca Societății Muzeului Ardelean- EME]
7. Voicu-Arnăuțioiu, Ioana-Raluca, **Luptătorii din munți: Toma Arnăuțioiu. Grupul de la Nucșoara. Documente ale anchetei, procesului, detenției**, București, Editura Vremea, 1997 [Biblioteca Facultății de Istorie și Filosofie]
8. **„Suferința nu se dă la frați...” Mărturia Lucreției Jurj despre rezistența anticomunistă din Apusenii (1948-1958)**, ed.: Cornel Jurju, Cosmin Budeancă, prefată de Doru Radosav, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002. [BCU, Biblioteca Facultății de Istorie și Filosofie]
9. **Începuturile mișcării de rezistență din România**, vol. I-II, ed.: Radu Ciuceanu, Octavian Roske, Cristian Troncotă, INST, București, 1998. [BCU]
7. Óze Sándor, Óze Sándorné, **Sárréti Sasok. Nemzeti ellenállási mozgalom Kelet-Magyarországon, 1948-1953**, Budapest, Kárpátia Kiadó, 2012. [Biblioteca Societății Muzeului Ardelean-EME]
8. Varga László, **Az elhagyott tömeg 1950-1956**, Budapest, Cserépfalvi Kiadó, Budapest Főváros Levéltára, 1994. [Biblioteca Societății Muzeului Ardelean-EME]
10. Bucur, Ioan Marius, Stan, Lavinia, **Politica religioasă a regimului comunist din România. Cazul Bisericii Catolice (1945-1960)**, in: Eadem, **Persecuția Bisericii Catolice din România**, Cluj, Editura Napoca Star, 2002. [BCU, Biblioteca Facultății de Istorie și Filosofie]
11. Nițescu, Marin, **Sub zodia proletcultismului. Dialectica puterii**, București, Editura Humanitas, 1995. [BCU]
12. Ficeac, Bogdan, **Cenzura comunistă și formarea „Omului nou”**, București, Editura Nemira, 1999. [BCU]
13. Opreș, Ioan, **Cercuri culturale disidente**, București, Editura Univers Enciclopedic, 2001. [BCU]
14. Oláh Sándor, **Csendes csatatér. Kollektivizálás és túlélési stratégiák a két Homoród mentén (1949-1962)**, Csíkszereda, Pro Print Könyvkiadó, 2001. [BCU, Biblioteca Societății Muzeului Ardelean]

15. Nagy Imre, *Însemnările de la Snagov*, Iași, Polirom, 2004. [BCU]
16. **1956 Explozia. Percepții române, iugoslave și sovietice asupra evenimentelor din Polonia și Ungaria**, Ed.: Corneliu Mihai Lungu, Mihai Retegan, București, Editura Univers Enciclopedic, 1996. [BCU, Biblioteca Facultății de Istorie și Filosofie]
17. **1956-os forradalom és a romániai magyarság (1956-1959)**, szerk. Bottoni, Stefano, Csíkszereda, Pro Print Könyvkiadó, 2006. [Biblioteca Societății Muzeului Ardelean]
18. Sitariu, Mihaela, **Oaza de libertate. Timișoara, 30 octombrie 1956**, Iași, Editura Polirom, 2004. [BCU, Biblioteca Facultății de Istorie și Filosofie]
19. Pithart, Petr, **Hatvannyolc**, Pozsony, Kalligram Könyvkiadó, 1993. [Biblioteca Societății Muzeului Ardelean]
20. Szilágyi Szabolcs, **Walesa, a Nobel-díjas villanyszerelő**, Népszava Kiadó, 1989. [Biblioteca Societății Muzeului Ardelean]
21. Ash, Timothy Garton, **Foloasele prigoanei. Lanterna magică**, București, Editura Fundației Culturale Române, 1997. [BCU, Biblioteca Facultății de Istorie și Filosofie]
22. Bernstein, Carl, Politi, Marco, **Sanctitatea Sa Ioan Paul al II-lea și Istoria secretă a timpurilor noastre**, Oradea, Editura Papyrus, 1999. [BCU]
23. Accattoli, Luigi, **Karol Wojtila. Omul Sfârșitului de mileniu**, Cluj-Napoca, Editura Viața Creștină, 1999. [BCU]
24. Goma, Paul, **Culoarea curcubeului '77. Cutremurul oamenilor**, Oradea, Editura Multiprint, 1993. [BCU]
25. Petrescu, Cristina, **Ar mai fi ceva de spus... Despre disidență în România lui Ceaușescu**, in: Petrescu, Dan, Cangeopol, Liviu, **Ce-ar mai fi de spus: Convorbiri libere într-o țară ocupată**, București, Editura Nemira, 1990. [BCU]
26. Oprea, Marius, Olaru, Stejărel, **Ziua care nu se uită. 15 noiembrie 1987, Brașov**, Iași, 2002. [BCU, Biblioteca Facultății de Istorie și Filosofie]
27. Bukovski, Vladimir, Oprea, Marius, **Chipul morții. Dialog cu Vladimir Bukovski despre natura comunismului**, Iași, Editura Polirom, 2006. [BCU]
28. Bukovszkij, Vlagyimir, **A moszkvai per**, Budapest, XX. Század Intézet, s.d. [Biblioteca Societății Muzeului Ardelean-EME]
29. Szolzsenyicin, Alekszandr, **Az orosz kérdés a XX. század végén**, Budapest, Európa Könyvkiadó, 1997. [Biblioteca Societății Muzeului Ardelean]
30. Cesereanu, Ruxandra, **Decembrie '89. Deconstrucția unei revoluții**, Iași, Editura Polirom, 2004. [BCU].
31. Tănase, Stelian, **Miracolul revoluției. O istorie politică a căderii regimurilor comuniste**, București, Editura Humanitas, 1999. [BCU, Biblioteca Facultății de Istorie și Filosofie]
32. **Revoluțiile din 1989. Între trecut și viitor**, ed. Tismăneanu, Vladimir, Editura Polirom, CEU Press, 1999. [BCU, Biblioteca Facultății de Istorie și Filosofie]
33. **„Despre Holocaust și Comunism”. Anuarul Institutului Român de Istorie Recentă**, Volumul I, 2002. [BCU]
34. Duplan, Christian, Giret, Vincent, **Viața în roșu, vol. I-II (1944-1968)**, București, Editura Nemira, 1997. [BCU]
35. Fehér Ferenc, Heller Ágnes, **Jalta után. Kelet-Európa hosszú forradalma Jalta ellen**, Budapest, Kossuth Könyvkiadó, 1990. [BCU, Biblioteca Societății Muzeului Ardelean-EME]
36. Courtois, Stephane (coord.), **Se luminează de ziuă. Moștenirea totalitarismului în Europa 1953-2005**, București, Editura Pro Editură și Tipografie, 2008. [BCU]
37. Ruge, Gerd, **Mihail Gorbaciov. Biografie**, București, Editura Doina, 1993. [BCU]

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Această materie ce include curs și seminarii, întrunește toate calitățile în conformitate cu următoarele standarde:

- Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>)
- Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Pentru absolvirea acestei materii, studenții trebuie să dovedească în cadrul evaluării finale, în formă de <i>examen scris</i> , cunoașterea terminologiei, conceptelor și tematicii parcurse la curs și semnării.	Examen scris	60 %
10.5 Seminar/laborator	Studenții trebuie să participe la seminarii activ, întocmind și prezentând <u>două referate</u>, de min. 5 - max. 10 pagini - ce reprezintă în total 20% din nota finală. Participarea activă la dezbaterile din cadrul seminarelor, cunoașterea și folosirea adecvată a terminologiei de specialitate. În cazul în care <u>absențele depășesc 25 % al orelor de seminar</u> sau referatele nu întâlnesc cerințele științifice necesare evaluării pozitive, se va elabora de către student o <u>lucrare de semestru</u> dintr-o temă precizată anterior de titularul cursului, predat obligatoriu până la data examenului scris – echivalând astfel participarea la seminarii.	Referate scrise și prezentate Cunoașterea și folosirea adecvată a terminologiei de specialitate.	20% 20%
10.6 Standard minim de performanță			
- Prezența la cel puțin 75% a seminarelor. - Nota minimă de 5 (cinci) la evaluarea finală.			

Data completării

12.05.2015

Semnătura titularului de curs

Lect. Dr. Lönhárt Tamás

Semnătura titularului de seminar

Lect. Dr. Lönhárt Tamás

Data avizării în departament

15.05.2015

Semnătura directorului de departament

Prof. Dr. Pál Judit